

РЕШЕНИЕ

№ 774

гр. София, 02.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 16.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **10664** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.

Образувано е във връзка с определение № 1900 от 30.10.2023 г. по адм. д . № 969/2023 г. на Административен съд – Благоевград, с което производството по делото е прекратено, а делото е изпратено по подсъдност на АССГ.

Предмет на спора е жалба на А. И. Х., ЛНЧ - [ЕГН], със статут в Република България: временна закрила, с гражданство в У., като майка и законен представител на детето А. Х., ЛНЧ – [ЕГН], подадена чрез адв. П., срещу Заповед № ЗСПД/Д–Е/7891/03.10.2023 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – Б. – отказ за отпускане на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 ЗСПД.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на оспорената заповед, поради издаването ѝ при съществено нарушение на материалния закон, процесуалните правила и правото на ЕС. Поддържа се, че нормата на чл. 3, т. 5 ЗСПД противоречи на чл. 14 и чл. 26, ал. 1 от Конституцията на РБ, чл. 3, ал. 1 ЗЧРБ, чл. 39, ал. 1, т. 4 ЗУБ. Претендира се отмяна на заповедта.

В съдебно заседание, оспорващата, чрез адв. С., поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Счита, че разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД противоречи на чл. 2, ал. 2 и ал. 6 от ЗСП, чл. 39 от ЗУБ, чл. 26, ал. 2 КРБ и на чл. 29 от Директива 2011/95 на ЕС. Моли за отмяна на заповедта и присъждане на разноски за предоставена безплатна правна помощ съобразно Наредбата за минимални адвокатски възнаграждения.

Представя договор за безплатна правна помощ.

Ответникът - директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – Б., редовно призован, не се явява, не изпраща представител. В писмено становище от 24.11.2023 г. излага аргументи за законосъобразност на оспорения акт.

Административен съд София-град, Трето отделение, 44 състав, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Между страните не е спорно, че на жалбоподателката и дъщеря й А. Х. е предоставена временна закрила в Република България по реда и условията на Закона за убежището и бежанците/ЗУБ/, като е издадена регистрационна карта №[ЕИК] от Държавната агенция за бежанците при МС. От А. Х., в качеството й на майка и законен представител на А. Х., е подадено Заявление-декларация № ЗСПД/Д-Е/7891/18.09.2023 г. /л.17 от адм. дело № 969/23 г./, с което на основание чл. 10а от ЗСПД е поискано отпускане на еднократна помощ за ученици, записани в първи клас. Към заявлението е приложена служебна бележка от 9 ОУ „П. К. Я.“ – Б. /л.15/, от която е видно, че А. Х. е записана като ученик в първи клас за учебната 2023/2024 г.

С оспорената заповед № ЗСПД/Д–Е/7891/03.10.2023 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“– Б., на основание чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и чл. 4, ал. 1 от ППЗСПД във вр. с чл. 10а, ал. 5 и ал. 6 от ЗСПД, на А. Х. е отказана еднократна помощ за ученици, записани в първи клас. Същата е връчена на жалбоподателката на 03.10.2023 г. срещу подпис. Мотивирана е с това, че еднократната помощ за ученици записани в първи клас, по чл.10а, се отказва на основание чл. 3, т. 5 от ЗСПД, тъй като семейството няма предоставен статут на постоянно пребиваващи в Република България.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл.149, ал. 1 от АПК, от надлежната страна при наличието на правен интерес, поради което същата се явява допустима за разглеждане. Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:

Съгласно чл. 168 от АПК при разглеждане на жалби срещу административни актове съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на обжалвания административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на материалния и процесуалния закон и в съответствие с целта на закона.

Съобразно чл. 10, ал. 4 от ЗСПД във връзка с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на директора на Дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Процесният административен акт е издаден от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощията, при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила.

Спорът по същество е относно материалната законосъобразност на акта и съответствието му с целта на закона.

Отказът за отпускане на помощта по чл. 10а от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца имат бременните

жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна. Липсва спор между страните по делото, че на жалбоподателката и детето ѝ предоставена временна закрила на основание чл.39, ал. 1, т. 1 ЗУБ.

Спорът е правен и е свързан с наличието на противоречие на разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД с други нормативни актове. Действително по отношение на чужденците разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД предвижда единствено, че семейни помощи се предоставят на постоянно пребиваващите и отглеждащи децата си в страната чужди граждани, ако е предвидено в друг закон или международен договор. ЗСПД не предвижда изрично дали и при какви условия могат да се предоставят семейни помощи за деца на чужди граждани, на които е предоставена временна закрила. Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/ чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин, а разпоредбата на чл. 39, ал. 1, т.4 от ЗУБ предвижда, че чужденците с предоставена временна закрила имат право на социално подпомагане. От данните по делото се констатира, че жалбоподателката е гражданка на У. и може да се ползва от правата и задълженията на чужденец с предоставена временна закрила. В чл. 26, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ е регламентирано, че чужденците, които пребивават в страната, имат всички права и задължения според Конституцията, българските закони и ратифицираните международни договори, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство. От представените по делото доказателства се установява, че жалбоподателката пребивава и отглежда детето си в Република България, има адрес в [населено място], видно от копие на издадената ѝ регистрационна карта за чужденец, като правното основание за пребиваването ѝ е посочена хипотезата на чл. 39, ал.1, т.1 от ЗУБ. Разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД не урежда хипотеза при предоставена временна закрила, но предвижда права за чужденци на реципрочна основа, ако това е уредно в международен договор или в друг закон. Именно по силата на друг закон - Законът за убежището и бежанците и по-конкретно съгласно чл. 39, ал. 1, т.4 от чужденецът има право на социално подпомагане.

Съдът намира още, че нормата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД не е съобразена с разпоредбата на чл. 28, § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, съгласно която държавите членки полагат грижи получените статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка, и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила. Следователно налице е противоречие на националните норми с нормите на Директива 2011/95/ЕС и Директива 2004/83/ЕО. България като държава членка в тази връзка е обвързана по

отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка. Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставена международна закрила, се определят съобразно националното право, но съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. Предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход, както е посочено и в т.45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС. Предоставената международна закрила на жалбоподателката и на нейното дете, по силата на чл. 39, ал. 1, т.1 от ЗУБ, по своята същност представлява международна закрила, поради което задължава всички власти, органи и институции да признават правата и задълженията им, както на български граждани. Изпълнението на чл. 28, §1 от Директива 2004/83/ЕО задължава държавите членки чрез съответните органи да полагат грижи за тези лица /с предоставена международна закрила/ да гарантират получаване в държавата членка, предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка. Формираният в оспорения административен акт отказ от предоставяне на еднократна помощ по чл.10а, ал.1 от ЗСПД, мотивиран с липса на включването на лицата с предоставена закрила по ЗУБ от законодателя като правни субекти за предоставяне на искана помощ по ЗСПД, е незаконосъобразен. Предвид гореизложеното, настоящият състав намира, че националната правна уредба, предвиждаща изключване от възможността за предоставяне на семейните помощи за деца на чужденци, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България с предоставена временна закрила по реда на чл. 39, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, съгласно разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, противоречи на Общностното право и не следва да бъде приложена. Постановеният отказ за отпускане на желаната помощ по чл. 10а от ЗСПД е в нарушение на нормите на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г.

С оглед гореизложеното съдът приема, че оспореният акт е незаконосъобразен и следва да бъде отменен, а преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне по заявлението на А. Х. за отпускане на еднократна помощ за ученици, записани в първи клас, при съобразяване на дадените в настоящото решение указания..

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на адв. С. следва да се присъди адвокатско възнаграждение, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата във вр. с чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в размер на 1000 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Трето отделение, 44 състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСПД/Д–Е/7891/03.10.2023 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – Б..

ИЗПРАЩА делото като преписка на дирекция „Социално подпомагане“ - Б. за ново произнасяне в съответствие с дадените в настоящото решение указания за тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА дирекция „Социално подпомагане“ - Б. да заплати на адвокат К. Л. С., член на САК, с личен № [ЕГН], със съдебен адрес: [населено място], [улица] – партер, сумата от 1000 лв. /хиляда лева/, представляваща адвокатско възнаграждение, определено на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 10, ал. 6 от ЗСПД.

СЪДИЯ: